
Vasy Géza

PINTÉR LAJOS ÖTVENEDIK ÉVÉRE

Három évtizede ismerem Pintér Lajost, s ez bizony már nagy idő. Ő diák volt a budapesti bölcsészkaron, én még viszonylag fiatal tanár s emellett a *Magyar Ifjúság* című hetilap irodalmi szerkesztője, aholis örömmel közöltem verseit, fordításait. Az 1974. januári kulturális mellékletben egész oldalon mutattam be, mint a hónap költőjét. Vallomása mellett öt verse jelent meg itt, később mindegyik bekerült nemcsak első, hanem gyűjteményes kötetébe is. Rövid méltatására is sor került, többek közt ezt írtam akkor róla:

„Kétféle hangot figyelhetünk meg Pintér Lajos verseiben. Az egyik hol keserűen, hol játékosan szatirikus. A másik egy visszafogott, fegyelmezett látomásos-szimbolikus hang. A kettő sokszor egy versen belül ütközik össze. Az így keletkező feszültség talán e versek legjellemzőbb jegye. Ez a feszültség a vers lezárásával oldódik. Mert Pintér Lajos a harmóniát keresi a létezésben. A szatírákat az élet disszonáns elemei kényszerítik a versbe. De nem teszik uralkodóvá. A verslezárások az értelmes emberi élet lehetőségeit, a kiküzdött harmóniát hirdetik s a megszenvedett életigazság így lesz igazán hitelessé, így szól igazán hozzánk, mindannyiunkhoz.”

Nem a kritikus érdekéért, hanem tényként állapíthatom meg harminc évvel később, hogy a hajdani diagnózis lényegében ma is vállalható, ugyanis a költő egyrészt már húsz évesen is készen volt, azaz megtalálta önmagát világszemléletben és poétikai eszközökben is, másrészt pedig a későbbiekben nem hajtott végre radikális pályafordulatokat. Érettebbé, bölcsebbé vált, de megmaradt annak a Pintér Lajosnak, akit hívei annak idején megismerhettek. S ennek van egy óriási hozadéka.

Az nem tekinthető különösnek a költészetben, hogy egy alkotó nagyjából ugyanabban a modorban dolgozik mindvégig. Így is lehet jelentőssé válni, s több pályafordulattal is lehet érdektelennek maradni. De az már meglehetősen kivételes szerencse, hogy a megtalált hangot megőrző költő három évtized elteltével is megmarad fiatalnak. Ha talán a tükörbe nézve ez nem is mindig látszik, a versekbe beleivódik. A lélek fiatalsága ez, az élet- és az emberszeretete. Ő azok közé tartozik, akik jól megjegyezték Nagy László fohászát a tűzhöz: „ne tūrd, hogy vénhedjünk sorra / lélekben szakállasodva, / hűlve latoló józanságban”. Ne higgye senki azt, hogy könnyű élet adatott számára, s ettől

---

lenne mindmáig daloló, derűs, diákos. Nem, ez természet és jellem dolga: a természeti, a biológiai, a társadalmi, az egzisztenciális gondok között megedz ö-
dött férfi harmóniára törekvése. Milyen beszédes karácsonyra megjelent le-
gújabb verseskönyvének már a címe is: *Virágnézetünk alapjai*. A szójáték mögött
igazi virág-világnézet rejtezik, a címet magába foglaló versben egy feleségét-
családját szerető ember vallomása: „Belédfogódom e földrengéses / világban,
nézlek: virág, / téged tanulunk virág: / virágnézetünk alapjait.”

S a világ odakint valóban földrengéses, s ez is tényként része e költésze-
nek. Legfrissebb igazolása ennek a *Hitel* 2003. januári számában megjelent,
Illyés Gyula emlékére írott *A centenáriumi évre*. Ez a ragyogó magyarságvers
pontosan tudja, hogy minden remény törékennyé válik, ha a valósággal
szembesítjük. És mégis, ha „lefejezve” bár, de „kezünkben a rózsa”. Ta-
nuljuk Pintér Lajostól a virágnézetet, hogy ne vénhedjünk feleslegesen. S
neki, fél-centenáriumiát ünnepeelve s felköszöntve őt, kívánjuk a második
ötven évre, egyre végérvényesebben túl járva majd az „ezredfordulópo-
ton”, hogy maradjon önmaga, maradjon a virágnézet dalosa.

Széki Patka László

BOJTOR KÁROLY: EMLÉKEZÉS CÍMŰ KÉPÉRE

(*Hitvesének, Mártinak ajánlom*)

kikötött ladikod a túlparton
megfáradt halászként karodra
hajtod fejedet hozzád óvakodik
egy angyal áldásra emeli
egyik kezét a másikkal gyengéden
válladat érinti s fölragyog
álmod tűnődő Ikaroszként
amint zuhanásod a Napba olvad
csak azt szerethetik az istenek így
aki föloldoztatott az öröklét képeivel

Hetvenedik születésnapjára,
2003. március 15. előtt